

NĂM THỨ BÁT SỐ 804

MỎ SƠ NĂM XU

五月一日

NGÀY THỨ BÁT 3 JUIN 1883

GIÁ BẢN	
BỘNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm 6500	1500
Đến tháng 2.00	1.00
Đến tháng 1.00	1.00

Giao ban phải trả tiền trước.
Theo và mandsi gửi cho M.
TRẦN-DINH-PHIEN. — Ai đồng
quảng cáo, việc riêng kia thương
nghiệp trước.

CÁC NHÂN KINH CHÍNH
HUYNH-THÚC-KHÁNG
Quảng
TRẦN-DINH-PHIEN

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple
Nơi Tờ báo Xuất Bản hằng Ngày | thứ tư và thứ Sáu

民

BÁO-QUÁN
Số 113, đường Đồng Ba, Thủ
Giai-tháp số 113
Giai-tháp số 113

Sự học qua được sự
chán ngán, khuây
được nỗi buồn rầu,
giải quyết sau đón,
và làm cho vui cái
cảnh cõi tịch.

(Léguer)
BEPPE LEGGER
+ LÉGUER
N° 113

HỌC LÀ BẮT CHƯỚC (MỘT CHỦ BỊ GIẢI NGHĨA LÂM LẠC ĐI HẠI TRONG HỌC GIỚI BÃ MÃY ĐỜI NAY)

Chữ « học » cái nghĩa nó bao
quát rộng lớn là đường nào ? Xu
a nay Đồng lầy, thành hiền hào kiệt
lâm ra công nghiệp to lớn, giáp
lịch trong cuộc lâm hóa của loài
người, để dẫu lịch iền lịch sử, không
ai là người không học mà lâm nén.
Ma hiện thế giới ngày nay do trời
luồng biến, duỗi diễn cõi mây, công
cuộc dân minh vi đại biết bao, mà
cũng do sự học gầy nén cả. Tây
Triết có nói : « Cang học bao nhiêu,
lại càng thay đổi hay cái tôi trong
vũ trụ bay nhiêu ». Nói học, nán co
phai chỉ cái nghĩa hép nói, hay là
việc lâm oan vát mà mao được cái
ten nó đâu ? Vay mà Ben phương
Đông, nước Iau và nước ta, là dot
Tông iai đây, giải nghĩa chữ « học » rất
lâm lạp, làm cho nó hép mất cái
chính nghĩa của nó mà di hại trong
học giờ không phải là II !

Tiểu biểu cho cái học phương
Hồng là học & Không-tú. Sach học
Không-tú lưu truyền ở nước Iau
và nước ta vẫn nhiều, mà thông hàn
trong học giờ thi sách Luận - ngô
la phổ cập hơn cả. Trong bản sách
đó, mờ đâu ad có bài nói chuyện
học. Dac Không-noi :

« Học mà buổi iay đó » (第 之 無 也) Chữ « học » ngoài nói đó, bao
quát rất rộng, lại không khác gì câu
Tay-triết ad dẫn trên. Vay mà Tông
như Ông Chu-ni giải nghĩa rằng :

« Học là bắt chước, bắt chước
thì như người biết trước mình đã
lâm » (第 之 無 也 也). 言 先 無 也).

Như trên đã nói : cái nghĩa chữ
« học » bao quát rộng lớn là đường
nó, mà nay đem rul nhỏ trong
phạm vi « bắt chước » thì sai lạc
mặt hồn cái nghĩa chính của nó.
Vay mà trên ngàn năm nay, trong
học giờ Tau và ta vẫn tôn phong
cái giải lâm áy, cảm như thước
ngọc khuôn vắng, không ai dám
thổi cái biến bắc chát náo. Thật là
một điều quái lạ. Lâu nay học giờ
ta không có lùi lưởng tự do, không
có năng lực sáng tạo và măt hồn cái
tinh chất phản đoán, chỉ một mục
nhóm mới theo mà, làm nó lùi cho
người xưa, cái giải nghĩa lâm lạp
kia chiếm một phần lôi rát lớn,
vay xin chí rõ chủ lâm là trang cao
cung học giờ, may ra từ nay sẽ sau
khỏi mang cái hủ nó chẳng.

« bắt chước không bao nghĩa chữ
« học » được, mà có cho bắt chước là
học, cũng chỉ một phần viেt con con
trong sự học mà thôi. Hora tron moi
sinh 5, i thang hay là măt nâm đã bùi
bắt chước. Bắt chước là tinh trai
phù chò nă, không đời học gi cả. Một
đầu bắt mure no, lân lân
bắt chước đi, thay thay mè và người
lìn hìn nă (lìn giặc) làm gi thi nă
lâm theo cái áy. Cai đe gọi là bắt
chước, chưa gọi là học được. Không
nhưng tré con, loài vật cõi động
Trái giống khí là giống mà có nhâ
học giă đã cho là sít loài người
không kí, chính loài chim cũng
biết bắt chước. Ông Chu-Hy giải
nghĩa chữ « học » (II) mà nói
« như chim lập bao » (鸟立而鸣)
thì ông ta đã nhận loài chim biết bắt
chước. Vay mà lông sự hành động tu
nhien của tré con và loài vật là cái
bắt chước kia mà giải nghĩa chữ
« học », lgi có g cho là bao quát toàn

Khi tru Sinh

(1) « Bất thiền nă » giải nghĩa này
không dài sang người già, « bất nă
quá », không phạm nai lão một lối al.

VĂN-VĂN

Dưa bạn

Lần nay sam hợp một nhá,
Khi ngheing rực rỡ, khi hòa tho
tien.

Đường đời ní tẩm xe thayn?

Kiết ngheig 5, thi hồn ngâm ngái
ở đt, đt, đt,

Hoa xanh già trên trời khinh lâm trai,

Thòi trai qua khinh bước chàng gal

Rồi mồi bít đường dài chun mìn cung.

Mùa giàm cánh hồng, lanh già khôn.

Một chon tay lát ngàn triền rách.

Còn à không mđong nát lág-đi

Đeo nâm biển cuộn lát đường trao

chóe.

Phò quí bắt đam bần liên lợc.

Đâu đt đam công ché khac là nhá.

Tiền đam măt chén quan hă

III

Bán cõ-phán

Hiện ở bán Công Ty cõ
người khai bán 3 cõ phán,
mỗi cõ giá 20\$00. Ngài náo
muốn mua xin hỏi :

Huynh-Thúc-Khang
Công-Ty

CHUYỆN ĐÓ

Câu chuyện

« ma trác »

Nói em, đầu không thấy cái sinh
dang nó ra thế nào, song người Nam
ta ai cũng hiểu ngầm là một vật quái
gò bay khuya người. Như chuyện
đêm mà báo Lạc-nhân đã có nói
qua trong một ký báo hao nă Jô, là
một việc. Trong nhà què ta, lại còn
chuyện « ma giấu », « ma trác » nữa.

Thông nghe người nhà quê thuật
chuyện : tré con di chơi không thấy
vẽ, đến kinh thi thấy nằm
trong đám mía hoặc bụi tre, nhưng
chỗ người thường không thể xác
được, mà đưa tré nằm trong ngó bộ
ngát ngử, hoặc là miệng nó ngậm vật
nó vật kia. Đó là tré con bị ma trác (?)

Còn kà lùn cũng có hôi bị như thế.
Ông T định dù lời nói, mờ, từ chiều
ra đi, lê thi 7 giờ lòi đt tối. Thê mà
bị ma trác, nó đam di suốt đêm, không
nhìn ra nơi nào là nơi nào, đến sáng
tráng mặt trời mọc thi thấy vẫn đang
trước đường bên nhà mình, không
đi trước năo hết.

Chuyện truyền khẩu này, kỵ giả vẫn
không kia năi xác, song xét trên
việc đời thi câu lòi « trác » ấy không
thiết gi. Kia :

Ngay trước cõi họa chờ Hán, các
cõi con nhà khâ, thường kén không
học trò. Cõi B nhà giầu muôn mă cõ
ng, cõi mới học đổi, tệp ngõi, cõi
má xách gòi di học trường Ông-tú ;
lẽ vật nhiều, thấy tõ vă cho, không
mấy tháng mà nêu nén một cõi học
trò giỏi có lèo, quyền châm binh tru
luôn. Đến lão cõi trời được cõi kia
rồi, đam hoan, đam, đam quyền
sách ra, bao nhiêu chỗ không theo
lâm quen với cõi nứa trước. Ngày
nay học tay cũng có lão cõi kia ở
nhà ra di học biết được như nêu, mà
sau kinh học đam ba nám trở vă vẫn
y như trước. Áy là bị « ma trác ».

Lập ra bộ buôn, nhiều người hào
võ, năc gòi một vay hai, năc liên
hiệp công thương, phán hung năi
hóa... quảng cáo rái như buom buồm,
đi thay bụi tung đầy đường, trước
cõi nái lão tím bồng trao đô chót...
vung vây một hoi, mà rát óc mây
người chung vòn hoi thi không thấy
tiền đây & đam sá. Áy là bị « ma trác »

rồi lão cõi bắt chước theo Hoang-thuong-thoi.

Cõi quan hào đồng mă cõi xác tia
sau xă không huy chayn ràng cõi long
yêu đam là nhap chung với mă cõi tu
tuong quốc giă, mà hong lăa mă
Pháp với cõi lão hào cõi xác nước Nam
ra được. Cõi long quốc giă kia mă cõi
thăi hong tăi, tré ra và hàn binh, tăi cõi
tanh chât quâ quyết vă cõi kia thi
chó Ngai. Nhát là cõi quan phai noi
guong Hoang-thuong, đam dat một cuộc
tiến hào mà Hoang-thuong mang thi cho
nước nhà Cõi lão hào này, năi vă
phuong pháp thi tři khon ngoan, mă
chó két kia thi két das al. Că: Qua chí
cõi bắt chước theo Hoang-thuong-thoi.

Cõi quan hào đồng mă cõi xác tia
sau xă không huy chayn ràng cõi long
yêu đam là nhap chung với mă cõi tu
tuong quốc giă, mà hong lăa mă
Pháp với cõi lão hào cõi xác nước Nam
ra được. Cõi long quốc giă kia mă cõi
thăi hong tăi, tré ra và hän binh, tăi cõi
tanh chât quâ quyết vă cõi kia thi
chó Ngai. Nhát là cõi quan phai noi

guong Hoang-thuong, đam dat một cuộc
tiến hào mà Hoang-thuong mang thi cho
nước nhà Cõi lão hào này, năi vă
phuong pháp thi tři khon ngoan, mă
chó két kia thi két das al. Că: Qua chí
cõi bắt chước theo Hoang-thuong-thoi.

Cõi quan hào đồng mă cõi xác tia
sau xă không huy chayn ràng cõi long
yêu đam là nhap chung với mă cõi tu
tuong quốc giă, mà hong lăa mă
Pháp với cõi lão hào cõi xác nước Nam
ra được. Cõi long quốc giă kia mă cõi
thăi hong tăi, tré ra và hän binh, tăi cõi
tanh chât quâ quyết vă cõi kia thi
chó Ngai. Nhát là cõi quan phai noi

guong Hoang-thuong, đam dat một cuộc
tiến hào mà Hoang-thuong mang thi cho
nước nhà Cõi lão hào này, năi vă
phuong pháp thi tři khon ngoan, mă
chó két kia thi két das al. Că: Qua chí

cõi bắt chước theo Hoang-thuong-thoi.

Cõi quan hào đồng mă cõi xác tia
sau xă không huy chayn ràng cõi long
yêu đam là nhap chung với mă cõi tu
tuong quốc giă, mà hong lăa mă
Pháp với cõi lão hào cõi xác nước Nam
ra được. Cõi long quốc giă kia mă cõi
thăi hong tăi, tré ra và hän binh, tăi cõi
tanh chât quâ quyết vă cõi kia thi
chó Ngai. Nhát là cõi quan phai noi

guong Hoang-thuong, đam dat một cuộc
tiến hào mà Hoang-thuong mang thi cho

Rài dien văn của quan TOÀN QUYỀN PASQUIER

Câu chuyện

« ma trác »

Trong lõi giao việc cho các quan Thượng
mới tại điện Càn-chánh ngày 26 Mai, đức
Bảo-Đại và quan Toản-quyền Pasquier có
đọc măi người măi bài diễn văn. Ký bao
trước đã có đăng bài diễn văn bằng quốc
ngữ của đức Bảo-Đại năg dịch ý nguyên
văn bài diễn văn của quan Toản-quyền
đang như dưới:

Tâu Hoàng-Thượng.

Ngài đãi măi cõi xác quyết định cõi
Nhà làm thỏa măi cõi xác mă nước
Bản-hô đam công Ngài ôm ấp đam mă
hạnh phúc cho dân Nam ; Ngài đãi tổ cho các
quan Thượng măi biết cõi xác mă rõ
rõ của Ngài măi một kí nguyên mă
cho nước Nam ngày nay năo hóa & đam
mă sòng lăp ché đăt và già nguy bă
thết mă lúa lịt lối, không những
không sao tuyệt được cái thời
năo năo ấy. Duy đức vua đam lịch
duyet có học thức thi lít làm dày
thời.

Tâu Hoang-Thuong.

Ngài đãi măi cõi xác quyết định cõi
Nhà làm thỏa măi cõi xác mă nước
Bản-hô đam công Ngài ôm ấp đam mă
hạnh phúc cho dân Nam ; Ngài đãi tổ cho các
quan Thượng măi biết cõi xác mă rõ
rõ của Ngài măi một kí nguyên mă
cho nước Nam ngày nay năo hóa & đam
mă sòng lăp ché đăt và già nguy bă
thết mă lúa lịt lối, không những
không sao tuyệt được cái thời
năo năo ấy. Duy đức vua đam lịch
duyet có học thức thi lít làm dày
thời.

Áy là một lõi không nghe lõi
dua mà trả lại tré lõi nói daa.

2, Năm 13 (1832), huyện Phu
wang, haj Theta-thien, ruong-cosinh
thứ sáu nước; sánly coi là lúa, rồi
lúa daa năg. Vua xác Phu Theta-lum
cách bát sánly. Phu theta lúa rắng,

a Chóng tôi bát thám, nhâ nồng

dè nói rắng sánly không nghe lõi

đèn nói rắng sánly không nghe lõi

ANNAM LỊCH SỰ HAY NÊN HÚT THUỐC LÀ JAB

LUẬN-DÂN

QUAN NIỆM NGƯỜI MÌNH ĐỐI VỚI CUỘC CÁI CÁCH NỘI-CÁC

Sau ngày tờ dự sẽ bay đổi nội các, truyền ra, báo ngoài Bắc thì có mấy tờ lờ ý tán dương, lại có tờ dùng câu văn khôi báu mà đều cợt... ; báo trong Nam thì gần đây có tờ báo cũ Pháp mà người Nam chửi là báo Tribune - Indochinoise, có bài ông Nguyễn-pham-Long cho là cuộc cải cách vung; còn ở Trung-ky, báo Tường-Dân thì phản sự cải cách ấy công nay tội đều tại quyền coi đạo của người Pháp mà chờ xem sự kết quả lần sau này, Tiền-Long thi kinh trọng cải công to của Nội-cács cũ... mà cũng tan dương Nội-cács mới. Dù luận trong nước có cải trang thái báu nhất. Ký giả là một người dân Trung-ky, theo chỗ nó kiêu nẹp noi, xin tỏ mối cảm tưởng như dưới:

Ký giả là một người báu tiến, trên lịch sử cận đại của nước nhà ta Cán-vương về trước thi không được tung, chờ từ vài ba mươi năm lại đây thi những cuộc biến cải trong nước, thường có đê lòng xem xét. Trừ những cuộc biến động thuộc về phái cách mang chủ động mà chính phủ đối phó không kịp, còn nói riêng về chỗ cơ quan cải ý яо làm trong lâm điểm trên lịch sử chính trị trong nước là chính phủ Nam-triều, thi dưới 30 năm nay có 3 lần thay đổi mà công chúng ai cũng nhận là đều do biến. Tức là chuyện vua Thành-hài năm 1907, chuyện vua Duy-lân năm 1916 và chuyện 5 quan Thượng-thor bị về hưu mới trót ngày 2 Mai 1933 này.

Đường đời có thay đổi mới có tần hoa, ký giả vẫn nhận cải công là ấy, nào có ý vinh vục nhưng ai chỉ biết tro tro cố giữ cái ghê quyền lợi của mình mà không chịu rời ra. Song không nói về tách biệt cuộc cải cách ấy thế nào, mà chỉ nói về thủ-tục, thi lời nói ông Nguyễn-pham-Long cho là vung, tướng cũng không phải là quá đáng.

Sao vậy? Hiện nội-cács & các nước ngay nay thay đổi luon luon, mà mỗi lần thay đổi hoặc là bị nghị viện đưa từ bất tín nhiệm, hoặc ông là báu tướng và các bộ trưởng đưa từ từ chức mà sau mới có người ra là chức tên mới, chứ không khi nào xuất ký báu ý, không có lời báo trước mà nói nhiên báu cả 5 vị bộ trưởng một lần và trong một ngày ấy (Lý A. H. H. H.). Đó là nói cách thay đổi nội-cács & xu văn minh.

Còn nói đến thế chỗ nước quân chửi nhau liệu có nước ta và triều Nguyễn, thi chuyện thay đổi toàn thể và với gấp như thế, thời nay chưa từng có.

Tra luật pháp xưa, làm điều gì đại thần, như các quan Bộ trưởng, đều có phạm tội gì nặng cũng có đến 4 Bé, nghĩ a (A. B. là nghĩ công, nghĩ tội, nghĩ thân v.v.v.). Huống thình linh cho và hơn mà buộc trong một ngày thi thất trái với cách cỏ đại thần, thi quân thần & phương Đông...

ĐỒNG ĐẦU LINH-BƯU

Bà Nghệ Nguyễn-n-ông-Thach, dai-lý đầu LINH-BƯU ở Kim-luong-Hai, có gửi tặng bản-hiệu một bài thơ, xin lục đăng ra đây & các ban hàng thương thức:
Nay + Linh-buu + của chí em ta,
Hóa học văn-minh mới chẽ ra
Nhóm góp mùi hương cây
giữa nước.
Gây nên giông báu của
riêng nhà.
Giá hàng nhẹ, dễ thương
buôn bán
Chứng bệnh nhiều, theo
phép uống thoả.
Phẩm vật tuy khinh, công
hiệu trọng
Xin ai hãy nhớ hiệu « Văn-
hòa ».
Ngày mùng 7, tháng 4, năm Quý-dậu
Bà NGUYỄN-NỘNG-THẠCH
Kim-luong -- HUE

GIABINH GIÁO DỤC

In chung lâm mới quyền
(CÓ BẢN KHẨU TÊN SÁCH CẨM)
Giá 0\$88

KHI TA KHÁT NƯỚC

Antésite pha với lit nước là là một vị giải khát rất tốt. Uống rất ngọt thơm, không bù mà mòn miệng không khó khăn lại không có mùi hôi rancid.

Antésite làm toàn bằng chất rất đặc và cam-thảo, thạch-long đỗm và các cây thảo. Rồi vài giọt vào một cốc nước là, hãy một thìa cà-phê vào một li nước thì được một ly giải khát rất bù, giúp cho sự tiêu hóa, trị các chứng sốt, hợp theo cho các thuốc địa (đông từ 30 năm nay ở Algiers, Tunisie, Maroc, Đông Dương, AUF., ALE., V.V.).

Antésite dùng bằng hộp nhỏ pha được 30 ly 30 ml nước rất khát, bù ở các nhà hàng, các nhà tạp hóa, công các nhà bán đồ ăn. Nếu không mua Được thì gửi theo 5 quan cho M. PERROT ANTÉSITE Voiron (Isere) (France).

Mỗi hộp chứa 100 ml pha đủ 30 ly 40 ml nước rất khát mà không mất nước.

Chifa theo thè là mới và vẫn để thuốc lá, tái định pha (không đốt vào đó, né dem xuống và thường chan Roan nop thuế Ngày 21 Mai, có ông Hai quan Mộc, cung Nguyễn ngọc Lam ở lang lì Ludu có tách tái báu thuốc lá, tên nhà tôi mua; sau khi xem xét đốt vào đó, hai Ông bảo rằng: « Cà bao nhiêu thuốc lá, ca sán cho đại báu chิง tài, bà không cần phải đem xuống và thường chánh Roan nữa, vì chàng tài đã có giấy phép rồi ». Họa by tôi đã bán cho hai ông XII-áp giá 14.7% TAI 14 đơn và nhà quê đổi lại, không mang hàng nơi chia Hồi ngay 23 Mai Ông Hai quan Mộc và các người lợng tung tên là Roi và Miền tên là tôi một lần nữa, lần này, vì trả giá để qua tái chánh Roan ban, ông bèn hẹn đến cửa sà sét mua. Không hiểu như sao, ngày 24 Mai, thằng quan Thượng-chánh Roan và người báu là cảng hai người trong tên nhà tôi lục soát và bao nhiêu thuốc lá tôi có xâu chung 2000 rệp, phong đồ 3000. Ông hỏi đem xuống thuyền chở về nhà Thượng-chánh, đến ngày 26 Mai quan Thượng-chánh đòi tôi xuống trao cho tôi một cái giấy định phạt 111\$1.

Sau phạt ấy tôi van cho tôi làm, nhà quan trên nói với cho.

Tương thí Đại

L. T. B. — Tôi là mới và thuốc thuốc trên ban này là đang lời báu ca của mấy nhà hàng hối, mà mấy ông dân biển của ta yêu cầu là báu. Nhưng có hàng thuốc chữa báu ở nhà nước rất vui, có người sai báu lời mua, tôi tho thoé báu kia để có người đại báu trả lại. Còn thuốc chữa trong nhà mà bị phát, tại báu họ chưa & dense. Huống chi là người dân báu đối với là một cảm mến mến. Như vậy tôi cho ai đậm tráng, Qua trên nón sắt cho người dân báu via được nhau.

VIỆC TRONG NƯỚC

NƠI BẾ - AN
Câu chuyện đào sông nông giang
(Tiếng chưởng thứ hai)

Tổng-dân số 563, ra ngày 22-2-33, có đăng bài các diễn chủ ở xã Giai lộc, huyện Yên thành, nói chuyện ông Ng. q. Dương đào đất không trả tiền. Mới rồi ông ta vào Hoa, có ghé lại nhà báu, đưa tờ hiệp đồng với các diễn chủ để trả tiền trước ngày 1/1 Annam, và nói việc này quan trọng đã điều tra thì việc này không trả tiền là không đúng với sự thực. Bán báu lấy công tâm mà dâng mấy lời như ông đã thuật. T. D.

Đội lính đánh học trò

Hồi 4 giờ ruồi chiều thứ năm 18 Mai, học trò trường Quốc Học Vinh đương chơi bao ở trước dinh quan Bố (quản Bố có cho phép học trò chơi ở đó), bỗng có Trần trong Phiên là lính gián tới bảo lính đuổi và nẹt om sòm. Các cậu bỗng chạy cá, chỉ có cậu Nguyễn-xuân-Tịnh học lớp đệ tam niên, 17 tuổi, vì đau chân chưa kịp đi, đội Phiên nói là vô phép, đội bắt lại. Cậu Tịnh nói: « Tôi có chơi đâu mà bắt, tôi đau chân đừng coi thôis. » Đội Phiên nghe cậu trả lời ấy bèn chân da tay thai, cậu kia là: « nèn tôi có lỗi thực nên thi công dem tôi lên quan xá, chờ không có phép đánh. » Đó là già già, liên báu báu, nằm tên là cảng y dũng & cách lão giàa với cậu.

Banh dà chân, lại nằm lấy hai chân kéo ngược từ trước dinh quan Bố tới nơi trại là béo đình quan Án áp mình vào cây đèn nồi mìn máy cậu bị thương tibia, mệt mỏi máu me, ai trông thấy cũng phải thương.

May lúc ấy có mấy ông làm việc trong ty, trông thấy bắt nhão, liền can, nhưng đội Phiên còn đập thêm mấy cái nón mồi cho véc.

Hiện nay cậu Tịnh phải điều dưỡng tại nhà thương Vinh, già quyền cậu đã xin giấy Bác-sơ và chàng ta trình các quan lính. Chắc chắn Ng. sẽ vì lẽ công binh trường tri bộn thừa hành trai phép để làm gương cho kẻ khác. Thầy rõ

(Xem qua trang 3 cột 3)

TRÀ LỜI

Cùng 20 ống tông lít & huyện Bình-khê (Bình Định)

Số báo 564 ra ngày 18-2-33 có đăng chuyện thầy thông Tr. m. B. về sự trái phép mày đén. Nay được bao thơ của các ông xưa ký tên và tên dòng triết dâng dâng gởi lại bình vực cho thầy thông ấy. Song có molt dâng là không hiệu batch gì đến 2 chuyện nói trên mà chỉ là công đức tuy không kia trong 4 năm làm

lòng & nại ấy.

Vậy công đức thầy thông kia nhiều thi lòng lý các ông được nhớ, không cần nhà báu phải dâng.

L. D.

CÔ-TỊNH BỎ-THẬN

Chuyên trị
Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh

Khi se phát hay hoa mắt, báu và mộng và đau lưng, đêm ngủ không mày hay đỡ, mỉnh. Thủ liệu vàng đúc, miệng rào, hơi, nồng vân vân... Nhè đồng và véc, nồng đồng đùi và là khái.

Mo ve \$100, Bao ve \$500

M. SINH-HUY

46, Rue Maréchal Foch - VINH

Nhưng bức chưng thư... sẽ làm lượt

đóng tiếp...

Tourane le 17 Octobre 1933
Médecin Sinh-Huy

Thưa Ông,

Làm tiệm là mua một hộp lít thuốc...
Thực báu THẮM HOAN dùng và hành diệt
mộng tinh mà không hiệu nghiệm. Khi, cách đây
còn thông tin trong mình là, bao giờ sau
chết và là được ngô được.

Bây giờ Ông làm sao giài gỡ cho tôi bằng cách

linh hồn giao ngã & là thuốc... Ô TÌNH BỎ-THẬN

này để tôi sống tiếp.

Vậy tôi xin Ông cho này Ông làm sao giài

như tôi nói trên... Ông hứa

Adress: TRẦN-NGỌC-LAN

Recetteur for Arrondissement d'H. A
(Copie conforme)

Thơ minh ta

Nhân - tạo - huyết

đóng & trang

XIN DOAN

ai dâng bài phỏng thieu này không làm thi

được hao tiền lời.

1/ Thuốc trị ho khan ; ho ra huyết ; ho đờm ; ho

hiss mèo mèo cát trị được.

Thuốc dùng để hàn hổi thai vào phết, hàn hổi

để ném hành.

2/ Bát được trang leo (Boecilles de Koch);

bát khanda phèi ; chà khà ; bát đầm ; bát hàn ;

hát mèo ; bát mèo ; bát sáp

mèo ; bát sáp ; bát sáp

</div

Sữa NESTLE hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hết sữa không mất sữa một quyển sách dạy cách nấu
về dinh dưỡng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn và hiệu sén
NESTLE, phố Paul-Bert, số 66 Haiphong

Dùng sữa “LE GOSSE”

Gia ăn trộn lát.
Gia ăn dắt chổng.
Né giòng ăn thư thái.
Trẻ ăn chóng lớn.

Sữa “LE GOSSE” rất bổ cho tất cả mọi
người có nhiều chất kem (Crème) rất
tinh khiết.

Bao thùng cho Nhà - nước năm 1932

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de
Puericulture etc... à Saigon

Có bao trong các tiệm tạp - hóa & Đông - Pháp.

MÌNH GIẤY XANH: Giá mỗi héc... 0382

Đại lý:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE - TOURANE - QUINHON

Thơ riêng

Dalet, le 23 Février 1931

Monsieur Vũ-Dinh Tân Haiphong

Thưa Ngài,
Tôi ký thuê (100 héc) Phòng-Tech của Ngài gửi vào cho tôi đều nhận dù có
tất cả các đồng nón bảy giờ tại đây cũng đã có nhiều người biết đồng thuê của
Ngài. Chưa tài công công nhận thuê Phòng-Tech là một mâu thuẫn rất qui, trên đời
còn một không hai là vì em tôi và tôi cùng tên bị báu Ngà mà xưa nay sống cũng đã
nhau thuộc nhau không ra gì, ngày nay chúng tôi được mảnh giới đây thi cũng như
nhau của Ngài vậy. Chúng tôi sống ở thiêng Ngà mà tên là hai tên làm, thi
thuộc là hay mà lại rất rõ ràng, tôi thấy vẫn hết lòng hết sức cõi đồng, trước sau
cúp cửa đồng-báo trong khi đón đưa, nhất là mấy người nghèo khổ cho đỡ tôi
kém, sau nữa cũng là lời chung của Ngài và tôi vậy.

Tiền đây của Ngài vui lòng gửi thêm cho tôi 50 gói sữa, cũng theo cách Trung-hoa
tên-nghé như mấy lão trước.

Sau này tôi xin kính lời báu thăm Ngài và bảo, cháu của vị bình an và quý hiếu
phát đạt.

P/S: cảm ơn Ngài
Nay kính
Signed: VINH-VÂN-CHÂU
Lang bien — Dalet

Việc trong nước

(Tiếp theo trang sau)
Thủ phạm vụ bối lộ sao lại được
tự do?

Cách đây vài tháng, Tiếng-dân
cô dăng bài « Tệ nhường trong việc
lịch-biên » (số 572 ra ngày 18-3-33)
kể rõ sự tàn nhẫn về cách bóc-nát
của một viên đài lại huyện Thành
chương, một viên Chánh-tông, một
tên lý trưởng và một tên học sĩ.

Tuy việc rõ ràng đích xác mà cả
bọn cùi chối dài, nói rằng khô chủ
vì thù oán riêng mà vu cáo ra; rồi
lại viện chứng áy nay, rõ ràng nhất
bè trong hàng lồng lỵ với tình khai
chối bộ cho mình (T. D. số 584, ra
ngày 29-4-33) đã thuật rõ cách gò
lội của họ.

Việc này quan trọng Nghệ an xét
hồi iết uỷ đã có gần hai tháng,
chẳng hiểu làm sao bọn bị dời kia
về lại có ý kiêng cách hâm dán
khô chủ Nguyễn Khang kia sao
không chối lời cho (?). Viên đài
lại thì dọa rằng sẽ trả khô cho (?).
Còn tông lý thi hâm rằng khi
não Nguyễn Kiên (con cố Khang)
đã hâm an rẽ họ cũng không nhận
cho (?). Thế là khô chủ kia đã
chẳng được pháp luật phái bộ cho
khô bị diệu oán khuất, lại còn bị
day dọa tẩm, mà những kẻ từa
nanh trại phep kia lại cang thêm
nóng báu. Như thế thi lồng cảng
của nhân dân trách nát khói mây
ngày một chửa thêm?

Nhà nước đã thi hành chính sách
trung thành lại iết mà lẽ nào để một
bọn lạm quyền được vò tội ? P.V.

QUẢNG NAM

Bát sao không giải

Lan Phù-quý, lồng Đúc-nos, phà
Tam-ký, có thà sicc Ngô-Thé (tức
là Phùm) thường chưa bạc luồn.
Vi có đám bạc nén trong lồng từ
tháng bai đến nay thường xảy ra vụ
trộm: nứt luồng 2 trộm nửa xă Stroog,
hàng 3 nhà Hường-lé, thay Iso,
tháng 4 nhà tháp Hép, thị Khoa v.v.
Đó là kè sờ mây nhà, còn những
chuyện bài bát gò nói không xiết.

Hôm mang 6 hàng 4 ta vừa rồi, có
chỗn tông Ngô-Xang tới bài bạc tại
nhà Ngô-Thé, song vị thanh uốn giàn
luồn. Qua tối mùng 7, thi lý truong
Chau - Cản cũng tới bài được
nhưng rồi cũng im. 18/22
lại có phò lồng Lê-Vy đi von
xã đoàn Ngô-Truong và hai người
dân Trần-Noot, Cảnh quan, tới bài
lần thứ 3. Lần này có bắt được tang
vết bão bời mà cũng không giải
quán. Vì vậy Ngô-Lé vào iết do
danh bạc. Lé qua !

Biết chuyện
PHAN - RI

Câu chuyện hương lý nhúng lèm
Chuyện này ở làng Xuân-yen (Hòa
đại mà Liêng-dân đã dâng số 588,
ra ngày 13-3-33. Nay được tho
hương chúc trả lời, đại ý nói làng
Xuân-yen mỗi tháng có 3 kỳ đại hội
đồng để kiểm toán số sách. Tí-kim
soái những công việc của hương lý,
về việc chi tiêu có số sách minh
bạch. Còn giá lúa năm trên đều già

Biết chuyện
PHAN - RI

Chuyện này ở làng Xuân-yen (Hòa
đại mà Liêng-dân đã dâng số 588,
ra ngày 13-3-33. Nay được tho
hương chúc trả lời, đại ý nói làng
Xuân-yen mỗi tháng có 3 kỳ đại hội
đồng để kiểm toán số sách. Tí-kim
soái những công việc của hương lý,
về việc chi tiêu có số sách minh
bạch. Còn giá lúa năm trên đều già

man lâm, vì có dấu cho nhiều da dày
bung mà không mau l - rồi rò rỉ,
đã có con mè khỉ mai đán sẵn ngoài
cửa. Nó đi đâu không biết, rồi đến
khuya, khi tối tĩnh giấc dậy, thấy nó
về, có cầm một cái gối nhỏ nhỏ, gối
bằng khăn mua-soa, đán lại để trên
bàn. (Sóng đập iết mài hay là một
gói xì và bạc giặc, rót nó leo lên
trên giường nằm úp mặt vào tường
má khóc. Tôi thấy đi nó thít dây
rồi còng đi lại chở giường nó, di
chau nát gi với nhau không biết
rồi thây cõi hãi rùng khóc ròng
nhau ngô cho tội sắng ...

Người ta mắt kia đương con say
còn nói nhiều nữa, nhưng trong lúc
kia, người ta thường kêu là mè trâm
lúa, đán lúi hét ba đao nói gì đó, rồi
tôi nghĩ là nó ở dưới nhà bếp nói
nói lên: « có dấu cho ấy quá lâm da,
sao mà có bò bò giờ mãi ... ». Tôi
nói như vậy, nhưng anh đương
tưởng là nó là lâm da, cũng vì
trong nhà cói khò quá đó, anh q.
Châu hót ay, Kieu-Nga đã rất mè
mè bò som nát cho chàng kíi cũng

ho lau, chả ngày nay nó đã làm
cõi tru rát.

« Bò không được cái cảnh da dà
đến kín như ngày trước, mà bây giờ
tất mè sò nó đã ra nông rưa,
trong nhà lồng thiêu, con Kieu-Nga
đang phải cực khổ đùi ván. Mè anh
thòi nghỉ, một người con gái lung
hiển cói lồng lâm da, nó làm gì đà
mà tu nút sống được không ? Giỏi
nhất thi là lâm da đét, nó mai đán
đét, cảm cui trên rất không
cứng chua, và nhieu khi nòng giàn
không chung.

« Bò giờ tôi nói chuyện con Kieu-

Nga chả tôi cho anh thương hại. Né

thông minh lâm, anh a : tôi có

phòng cách Minh lâm cho nó học,

và khi me nó còn, nó cũng di trang

hoc chò què ngô nứa ; nó đọc sách

lớp lớp như là nói chuyện oggi. Tí-kim

vi mà nó mè iêm, nên không, nó đ

được thêm mè đòn nhó nứa. Di

duy 4703, mà năm nay chỉ có 2023,
không có dấu 2 năm mà được 9403.
Năm nay lồng có trich công quí
80364 đà bồi thuế-dao, từ và cho
thoả cho bọn cõi dinh, chờ không
đi vây dấu...

Bàu thơ nói nhiều, duy 2 đều trên
cõi lè, nên trich dâng ra đây.

I. D

PHAN - THIẾT

Rượu lậu

Hôm 4-5-33 vừa rồi, ông tây
thương chánh (M. Pascal) với 1 chủ
cái di dò thăm miệt làng Tân-ly, có
bất đặng 1 người dân Ông dem-truyen
lại di bàn. Qua ngày 9-5-33 lại có
1 ông tây thương chánh & Phan-
thiết và, hiệp cùng ông thương
chánh & Lagi với 7 người lính lập,
đồng di tầm nã cả vùng Lagi, thi
có bắt thêm dâng mấy người nấu
ruou lậu.

Rượu lậu, thuốc phiện lậu, năm
nay nghe bắt dâng luồn luân. Décâng
qua là con ma nghèo đói nó xúi dục
mà nhau dàn quên sạ pháp luật
chẳng ? T. G.

THÁNG NHỎ 3 TUỔI

MẠNH MÈ LẠ THƯỜNG

Em nhỏ Lê-van-Phat năm nay
được ba tuổi, mè mập mạnh mẽ
lầm. Khi nó mới hai tuổi, ai cũng
tưởng nó phải cuội non, cha mẹ nó
bết sọc buôn, vì nó có gốc ban hay
nòng lanh, đà mè hôi trắng, lư đư,
buôn bả lầm, một thang dan không
biết mấy lầm, hè àu đùi trung
cuang ban tái lại. Bịnh nó làm khó
cho cha mẹ nó vô cùng. May mắn
coi người diêm chỉ, cha mẹ nó mua
cô baoi thuốc CHI-LINH-TAM
cho nó uống, đến nay tuyet gốc ban,
đèn nòng lanh nữa. Hết bịnh, nó
lại cang mè toé m, mèu mè là
thường. Taube • Chi-linh-tam » này
giá truyền baoi mèi đời, cứt được
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin
lai dại lý đòn quyết phò thông báo
này kuüp cùi Đóng-Pnap. Sự này của
taube • Chi-linh-tam » này
không biết bao trát đòn mang bịnh
Nhà baoi ché cùi nhau một thòi tòe
nay, làm nèn sự nghiệp. Tôi vi
được nghe muôn ngàn người tám
khoa là thắn được, nên nói nì xin<br

